| | |
|---|---|
| | **Комунальний заклад**<br>**«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»**<br>**Дніпропетровської обласної ради**<br><br>**СИЛАБУС** |
| **Освітній компонент** | «**Медсестринство в стоматології**» |
| **Освітньо-професійна програма** | Медико-профілактична справа |
| **Освітньо-професійний ступінь** | Фаховий молодший бакалавр |
| **Спеціальність** | 223 Медсестринство |
| **Галузь знань** | 22 Охорона здоров'я |
| **Статус освітнього компонента** | Вибіркова дисципліна |
| **Форма навчання** | Очна (денна) |
| **Рік навчання / семестр** | III курс/III семестр |
| **Кількість кредитів EKTS/ обсяг** | 3 кредити EKTS/ 90 год 18/36/36 |
| **Викладач** | Пенський К.В. |
| **E-mail** | k.penskiy@krmedkol.com |
| **Консультації** | середа 15.20-16.10 |
| **Анотація до курсу** | Освітній компонент «Медсестринство в стоматології» є невіддільною частиною професійної підготовки сестри/брата медичного. Програма курсу охоплює вивчення сучасних методів діагностики, лікування та профілактики стоматологічної патології у дорослих і дітей. Особлива увага приділяється невідкладній допомозі в стоматології, питання матеріалознавства в стоматології. Освітній компонент має професійно- практичну спрямованість для медичного працівника середньої ланки. Опанування курсу сприяє розвитку критичного мислення, вміння аналізувати небезпеки задля збереження свого життя та життя пацієнтів. |
| **lМета та завдання курсу** | *Метою* освітнього компоненту є формування у майбутніх медичних сестер/братів клінічного мислення на основі поглиблених теоретичних знань та сформованих практичних компетентностей**,** необхідних для надання висококваліфікованої мед сестринської допомоги. Курс орієнтований на розвиток самостійності у прийнятті рішень та інтеграцію доказових медичних практик у щоденну роботу.<br>*Основними завданнями дисципліни* є: вивчити ключові поняття стоматології. Вивчити основні нозологічні форми стоматологічних захворювань (карієс, ускладнення карієсу, некаріозні ураження зубів, хвороби пародонту, стоматити). Вивчити алгоритми допомоги при невідкладних станах в стоматології. Застосовувати сучасні методи інфекційної безпеки та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я стоматологічного профілю. Набути практичні навички та теоретичні знання для допомоги лікарю на стоматологічному прийомі. Проводити профілактичні заходи. |

| | |
|---|---|
| | Дотримуватися принципів етики та деонтології в медицині. Сформувати мотиваційні аспекти щодо вдосконалення своїх професійних знань та навичок.<br>Вміти заповнювати медичну та медсестринську документацію. Обов'язковим завданням постає формування компетентностей, заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 «Медсестринство», галузі знань 22 Охорона здоров'я, освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»<br>**Загальні компетентності (ЗК):**<br>ЗК3 Усвідомлення рівних можливостей гендерних проблем.<br>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.<br>**Спеціальні компетентності (СК):**<br>СК7: здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства;<br>СК10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.<br>СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної<br>СК12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).<br>СК 13: здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно - гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.<br>СК14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.<br>**Додаткові спеціальні компетентності**<br>ДСК 1 Здатність до вміння використовувати професійно-профільовані знання для обробки динамічних, кількісних та якісних даних методами медичної статистики.<br>ДСК 2 Здатність до використання здобутих теоретичних знань та практичних навичок для оволодіння методами санітарно-гігієнічних досліджень, умов для гарантування безпеки, охорони здоров'я, навчання, виховання, фізичного, |

| | |
|---|---|
| | психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей.<br>ДСК 3 Здатність до застосування професійно-профільованих знань під час лабораторного дослідження мікробіологічних об’єктів, чинників навколишнього та виробничого середовища, взяття проб і біологічного матеріалу.<br>ДСК 4 Здатність до застосування методів контролю, спостереження, опису, ідентифікації та класифікації об'єктів предмета санітарно-епідеміологічної діяльності. |
| **Програмні результати навчання** | РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.<br>РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.<br>РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.<br>РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.<br>РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров’я та зміцнення здоров’я пацієнта.<br>РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров’я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.<br>РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.<br>РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.<br>РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди |

| | |
|---|---|
| | Додаткові програмні результати навчання<br>ДРН 3. Брати участь в проведенні попереджувально-профілактичних заходів, поточного санітарного та епідеміологічного нагляду, протиепідемічних та карантинних заходів, дотримання вимог інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я з метою забезпечення збереження навколишнього та виробничого середовища.<br>ДРН 4. Розслідувати випадки харчових отруєнь, професійної патології, спалахів нозокоміальних інфекційних, паразитарних та особливо небезпечних захворювань.<br>ДРН 5. Здійснювати дезінфекційні, дезінсекційні, дератизаційні заходи та проводити контроль за стерилізацією, користуючись нормативними документами. |

**Зміст курсу**

**ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ**

| № з/п | Тема | Кількість годин | |
|---|---|---|---|
| | | Лекції | Сам. Роб. |
| 1 | Предмет і задачі стоматології. Історія розвитку. Структура стоматологічної служби. Організація стоматологічної допомоги населенню. Задоволення потреб пацієнта. Анатомо-фізіологічна будова органів порожнини рота. Охорона праці в галузі.<br>- Основні етапи розвитку стоматології, зв'язок з іншими клінічними дисциплінами.<br>- Охорона праці в галузі. Профілактика інфекційних захворювань, СНІДу. | 2 | 3<br>3 |
| 2 | Діагностика карієсу та некаріозних уражень зубів, хвороб пульпи, хвороб періодонта, захворювань слизової оболонки ротової порожнини. Задоволення потреб пацієнта<br>- використання рентгенографії для діагностики стоматологічних захворювань | 2 | 3 |
| 3 | Функціональні обов'язки медичної сестри в різних стоматологічних відділеннях поліклініки та стаціонару. Особливості роботи медичної сестри на терапевтичному прийомі.<br>- Пристрої і аксесуари та сучасні пломбувальні матеріали, які використовують при проведенні стоматологічних маніпуляцій в терапевтичному кабінеті. | 2 | 3 |
| 4 | Особливості роботи медичної сестри на ортопедичному прийомі. Особливості роботи медичної сестри на хірургічному прийомі. Особливості роботи медичної сестри дитячого стоматологічного кабінету: обладнання кабінету. | 2 | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | - Інструменти та матеріали, які використовуються в ортопедичному кабінеті.<br>- Будова і принципи роботи стоматологічних установок.<br>- Правила експлуатації і догляд за стоматологічним устаткуванням.<br>- Сучасні відбиткові матеріали. | | 3<br>3<br>3<br>3 |
| | - Інструменти та матеріали, які використовуються в хірургічному відділенні (кабінеті).<br>- Підготовка інструментарію до хірургічних утручань в стоматології.<br>- Особливості догляду за хворими в умовах щелепно-лицьового відділення. | | 3<br>3<br>3 |
| | - Сучасні пломбувальні матеріали та інструменти, які використовуються в практиці дитячого стоматолога. | | 3 |
| | Разом | 8 | 36 |

| **ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ** | | |
|---|---|---|
| № з/п | Тема | Година |
| 1. | Організація стоматологічної допомоги населенню. Анатомо-фізіологічна будова органів порожнини рота. Охорона праці в галузі. | 4 |
| 2. | Діагностика карієсу та некаріозних уражень зубів, хвороб пульпи, хвороб періодонта, захворювань слизової оболонки ротової порожнини. Задоволення потреб пацієнта. Використання рентгенографії для діагностики стоматологічних захворювань | 4 |
| 3. | Функціональні обов'язки медичної сестри в різних стоматологічних відділеннях поліклініки та стаціонару. Особливості роботи медичної сестри на терапевтичному прийомі. Пристрої і аксесуари та сучасні пломбувальні матеріали, які використовують при проведенні стоматологічних маніпуляцій в терапевтичному кабінеті. | 4 |
| 4. | Особливості роботи медичної сестри на ортопедичному прийомі. Інструменти та матеріали, які використовуються в ортопедичному кабінеті. Будова і принципи роботи стоматологічних установок. Правила експлуатації і догляд за стоматологічним устаткуванням. Сучасні відбиткові матеріали. | 4 |
| 5. | Особливості роботи медичної сестри на хірургічному прийомі. Інструменти та матеріали, які використовуються в хірургічному відділенні (кабінеті). Підготовка інструментарію до хірургічних утручань в стоматології. Особливості догляду за хворими в умовах щелепно-лицьового відділення. | 4 |
| 6. | Особливості роботи медичної сестри дитячого стоматологічного кабінету: обладнання кабінету. Сучасні пломбувальні матеріали та інструменти, які використовуються в практиці дитячого стоматолога. | 4 |
| 7. | Особливості роботи медичної сестри в пародонтологічному та фізіотерапевтичному кабінетах. Інструменти та матеріали, які використовуються в пародонтологічному та фізіотерапевтичному кабінетах. | 4 |
| 8. | Професійна гігієна ротової порожнини. Предмети та засоби. | 4 |

| | | |
|---|---|---|
| 9. | Основні напрями профілактики стоматологічних захворювань. Фармакотерапія в стоматології. | 4 |
| 10 | Асептика та антисептика. Інфекційний контроль в стоматології. Проблеми внутріщньолікарняної інфекції. ВІЛ-інфекція в стоматології. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного обладнання та інструментів. | 4 |
| 11 | Невідкладні стани в стоматології та перша допомога. | 4 |
| 12 | Підсумковий замір практичних навичок | 2 |
| | Разом | 46 |

| | |
|---|---|
| **Пререквізити** | «Основи фармакології», «Анатомія та фізіологія людини», «Медсестринський догляд за пацієнтами з основами маніпуляційної техніки». |
| **Кореквізити** | «Основи медсестринства у клінічних дисциплінах» |
| **Постреквізити** | «Основи медсестринства в хірургії з першою медичною допомогою». |
| **Методи навчання** | Пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, дослідницькі та інтерактивні методи навчання. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції, пояснення, бесіди, мультимедійний та відео супровід, участь у тренінгах з тактичної медицини.<br>Самостійна робота передбачає опрацювання сучасних інформаційних джерел, роботу з цифровими ресурсами, виконання тестових, пошукових і професійно-орієнтованих завдань, підготовку схем, таблиць та навчальних повідомлень. |
| **Методи контролю** | Усне та письмове опитування; тестовий контроль, демонстрація практичних навичок, презентація та захист симуляційного кейса за чек-листом, розв'язання ситуаційних та клініко - ситуаційних завдань, робота малими групами, контроль виконання самостійної роботи, самооцінювання та взаємооцінювання. |
| **Види контролю** | тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану |
| | |

**Перелік практичних навичок та умінь**

1. Заповнити журнали стерилізації інструментарію, журнал вмикання «Панмед», журнал аварій, журнал проведення інструктажів з охорони праці і т п.).
2. Підготувати столик лікаря-стоматолога для прийому пацієнта.
3. Провести ретракцію м'яких тканин порожнини рота за допомогою дзеркала.
4. Уміти застосувати роторозширювач.
5. Провести деконтамінацію стоматологічних відбитків.
6. Провести догляд за хворим у хірургічному стоматологічному відділенні.
7. Провести фізіотерапевтичні процедури.
8. Надати першу медичну допомогу при невідкладних станах стоматологічних хворих.
9. Підготувати підкладочний і пломбувальний матеріали, а також різні відбиткові матеріали.
10. Надати допомогу лікарю в проведенні різних лікувальних процедур (постановка пломби, пломбування кореневих каналів, постановка кофердаму, видалення зуба та ін.)
11. Надати допомогу лікарю в проведенні видалення м'яких і твердих зубних нашарувань ультразвуковим методом.

12. Заповнити медичну документацію по постконтактній профілактиці ВІЛ-інфекції.

**Перелік питань до підсумкового контролю**

1. Предмет і завдання стоматології.
2. Організація стоматологічної допомоги населенню.
3. Структура стоматологічної служби, стоматологічної поліклініки і стаціонару. Реєстратура, лікувальні відділи: терапевтичний, хірургічний, ортопедичний і кабінети: рентгенологічний і фізіотерапевтичний.
4. Основні правові документи в стоматології.
5. Анатомо-фізіологічна будова органів порожнини рота.
6. Діагностика основних стоматологічних захворювань. Карієс, некаріозні ураження, пульпіт, періодонтит, захворювання тканин пародонта і слизової оболонки ротової порожнини.
7. Додаткові методи обстеження. Використання рентгенографічного методу.
8. Вимоги до стоматологічних кабінетів.
9. Обладнання і документація в різних стоматологічних кабінетах. Будова і принцип роботи стоматологічних установок, правила експлуатації і догляд за устаткуванням.
10. Інструменти та матеріали, які використовуються в терапевтичному, хірургічному, ортопедичному та фізіотерапевтичному кабінетах.
11. Етика роботи медичної сестри.
12. Основні напрями діяльності медичної сестри - підготовча, лікувально - діагностична і санітарно-освітня робота.
13. Обладнання стоматологічного кабінету, обладнання робочого місця медсестри.
14. Обов'язки медичної сестри терапевтичного стоматологічного кабінету. Стоматологічний інструментарій терапевтичного кабінету.
15. Сучасні пломбувальні матеріали і правила роботи з ними. Матеріали для пломбування кореневих каналів тимчасових і постійних зубів.
16. Фармакотерапія в стоматології. Сучасні анестетики.
17. Обов'язки медичної сестри кабінету хірургічної стоматології і стоматологічної операційної: обладнання, інструменти. Підготовка робочого місця хірурга.
18. Обов'язки медичної сестри кабінету ортопедичної стоматології: обладнання кабінету. Сучасні інструменти та відбиткові матеріали.
19. Обов'язки медичної сестри дитячого стоматологічного кабінету: обладнання кабінету. Сучасні пломбувальні матеріали, які використовуються в практиці дитячого стоматолога.
20. Обов'язки медичної сестри пародонтологічного та фізіотерапевтичного кабінетів: обладнання пародонтологічного і фізіотерапевтичного кабінетів.
21. Обов'язки старшої і головної медичних сестер стоматологічних поліклінік та стаціонарів.
22. Зберігання медикаментів і наркотичних лікувальних препаратів в кабінетах.
23. Правила асептики і антисептики.
24. Характеристика асептичного і антисептичного методів.
25. Гігієна рук медичної сестри в стоматології.
26. Внутрішньолікарняні інфекції.
27. Попередження ВІЛ-інфекції та гепатитів В і С.
28. Асфіксія - клініка, диференційна діагностика, лікування.
29. Непритомність - причини, клініка, диференційна діагностика, лікування.
30. Колапс - причини, клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
31. Анафілактичний шок - диференційна діагностика, форми анафілактичного шоку, схема невідкладної допомоги при анафілактичного шоці.
32. Правила та психологічні особливості спілкування з пацієнтами різного віку.

**Політика курсу**

Опанування освітнього компонента «Медсестринство в стоматології» передбачає активну участь в освітньому процесі. Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати лекційні та практичні заняття в повному обсязі. Під час виконання письмових контрольних робіт, підсумкових робіт, тестування, користування зовнішніми джерелами заборонено. Роботи здобувачів освіти повинні бути результатом самостійних, їх власних досліджень чи міркувань. Явні ознаки академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування. Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці і деонтології.

**Політика оцінювання**

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Медсестринство в стоматології» за ОПП «Медико- профілактична справа» освітньо – професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Оцінюються повнота і усвідомленість теоретичних знань, правильність використання протоколів надання долікарської медичної допомоги у критичних станах, володіння компетентностями сформованими на суміжних дисциплінах і вміння застосовувати в критичних ситуаціях, дотримання правил етики та деонтології.

Порядок відпрацювання пропущених занять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайнять та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою

«5» (відмінно) – повні, системні знання; вільне володіння термінологією; самостійне виконання практичних завдань згідно з протоколом та аналіз результатів.

«4» (добре) – достатні знання; правильне виконання практичних завдань згідно з протоколом; окремі несуттєві неточності, які здобувач може виправити.

«3» (задовільно)– базові знання; виконання практичних завдань згідно з протоколом із частковою допомогою викладача; наявність окремих не суттєвих помилок.

«2» (незадовільно)– фрагментарні знання; труднощі виконання практичних завдань згідно з протоколом; суттєві помилки під час виконання практичних завдань; мінімальні результати навчання не досягнуті.

Критерії оцінювання тестів

Фінальна оцінка за тестові завдання встановлюється на основі відсотка правильних відповідей:

| Кількість правильних відповідей в % | Оцінка |
|---|---|
| 90-100% | 5 |
| 89-74% | 4 |
| 73-60% | 3 |
| <60% | 2 |

**Інформаційні ресурси**

| |
|---|
| 1. Медсестринство в стоматології: навч. посіб. / І.П. Мазур, Л.О. Щербак, С.В. Хлебас та ін. ; за ред. І.П. Мазур.- К.: ВСВ «Медицина», 2017.-160 с. +4 с. кольор. вкл. |
| 2. Медсестринство в стоматології / під заг. Ред. Проф. Короля М.Д. – Полтава, 2019. |
| 3.Сестринська справа: підручник (ЗНЗ І—ІІІ н. а.) / М.М. Касевич, І.Про. Петряшев, В. О. Сліпченко та ін.; за ред. В. І. Литвиненка. — К.: ВСВ «Медицина», 3-є вид., випр. 2017.- 816 с. |
| **Джерела інформації рекомендовані студентам:**<br>- https://cloud.nvmk.org.ua/ebook/152<br>- http://www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;<br>- http://www.who.int/ – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров`я.<br>- чинні накази МОЗ України, інструктивні документи Департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської області. http://moz.gov.ua; http://old.adm.dp.gov.ua. https://oblrada.dp.gov.ua<br>- оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших установ та організацій;<br>- відкриті бази даних;<br>- аудіо- та відеозаписи. |
| |